

Ministrstvo za kulturo

dr. Vasko Simoniti, minister

gp.mk@gov.si

Ministrstvo za notranje zadeve

Aleš Hojs, minister

gp.mnz@gov.si

Datum: 27. 10. 2020

Številka: 900-62/2020-1

Zadeva: Poziv SOS in ZMOS glede izposoje knjižničnega gradiva v času Covid-19

Spoštovani,

Skupnost občin Slovenije in Združenje mestnih občin Slovenije sta bila seznanjena s pojasnilom Ministrstvo za kulturo (številka: 842-5/2020/30) Združenju splošnih knjižnic v zvezi z izvajanjem Odloka o začasni prepovedi ponujanja in prodajanja blaga in storitev potrošnikom v Republiki Sloveniji (Uradni list št. 152/20, v nadaljevanju: Odlok), ki je stopil v veljavo z dnem 24. 10. 2020.

Z namenom omejitve gibanje prebivalstva ter zaradi zajezitve in obvladovanja epidemije COVID-19 se s tem Odlokom začasno prepoveduje ponujanje in prodajanje blaga in storitev neposredno *potrošnikom* na območju Republike Slovenije, med katere spadajo tudi kulturne storitve.

V pojasnilu Ministrstvo za kulturo navaja, da ta prepoved vključuje tudi knjižnice in izdajanje predpripravljenega gradiva strankam. V knjižnicah naj bi bilo v tem trenutku še vedno dovoljeno izvajanje vseh tistih dejavnosti, pri katerih zunanji obiskovalci niso prisotni. Knjižnice lahko po mnenju Ministrstva za kulturo tako strankam omogočajo dostop do knjižničnega gradiva in informacij le po elektronski poti oziroma po pošti.

Knjižnice so že v času prvega vala epidemije omogočale brezstično izposoje knjižničnega gradiva na način, da so uporabniki vnaprej naročili gradivo, ki je bilo ustrezno razkuženo, in ga na lokaciji zgolj prevzeli. Menimo, da izvajanje storitev brezstične izposoje knjižničnega gradiva z vidika tveganja ni bistveno drugačna od storitev izdajanja hrane v gostilnah oziroma blaga na prevzemnih mestih, seveda ob upoštevanju vseh ukrepov in priporočil NIJZ.

V skladu z navedenim pozivamo obe ministrstvi k premisleku glede interpretacije Odloka na način, da se brezstično izposojajo knjižničnega gradiva prepozna kot izjemo iz 19. alineje 1. odstavka 2. člena, ki se nanaša na »osebni prevzem blaga ali hrane na prevzemnih mestih, kjer je zagotovljen minimalni stik s potrošniki med 6. in 21. uro«. Razumnih argumentov za razlikovanje med prevzemom izposojene knjige iz knjižnice in na primer prevzemom po spletu naročenega artikla na prevzemnem mestu namreč ni.¹

V primeru, da tega vprašanja ni mogoče zadovoljivo rešiti z interpretacijo predpisov, Vlado pozivamo, da spremeni Odlok in vanj vključi tudi možnost izposoje fizičnega knjižničnega gradiva brezstično, kot je to omogočeno na podlagi 19. alineje 1. odstavka 2. člena Odloka za osebni prevzem blaga ali hrane na prevzemnih mestih, kjer je zagotovljen minimalni stik s potrošniki med 6. in 21. uro in kot je bilo to že urejeno za knjižnice v času prvega vala epidemije.

Verjamemo, da obstaja skupno zavedanje o pomenu delovanja knjižnične dejavnosti, še posebej v trenutnih razmerah.

V pričakovanju preučitve predloga zdravorazumskega razumevanja Odloka oziroma njegove dopolnitve, ki bo omogočala knjižnicam dokaj nemoteno delovanje tudi v trenutnih razmerah, vas lepo pozdravljamo,

Jasmina Vidmar, l. r.
Generalna sekretarka SOS

Dr. Miloš Senčur, l. r.
Vodja strokovne službe ZMOS

V vednost:

— Vlada RS, gp.gs@gov.si

---

¹ Če pa kot argument navajate izvajanje javne službe (Ministrstvo za kulturo v citiranem dopisu navaja: »Izposojanja knjižničnega gradiva ne moremo šteti za osebni prevzem blaga, temveč je to storitev, ki se jo opravlja kot javno službo.«), potem je pa logičen sklep ta, da Odlok ne velja za knjižnice. Te v okviru izvajanja javne službe namreč ne poznajo potrošnikov, Odlok pa se nanaša izrecno na ponujanje storitev potrošnikom. Po Zakonu o varstvu potrošnikov (Uradni list RS, št. 98/04 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUE, 126/07, 86/09, 78/11, 38/14, 19/15, 55/17 – ZKoliT in 31/18) je potrošnik »fizična oseba, ki pridobiva ali uporablja blago in storitve za namene izven njegove poklicne ali pridobitne dejavnosti.«, zakon pa ureja »pravice potrošnikov pri ponujanju, prodajanju in drugih oblikah trženja blaga in storitev s strani podjetij«, ne javnih zavodov (1. člen). Hkrati pa odlok že vključuje izjemo za lekarne, kjer gre ravno tako za osebni prevzem blaga v okviru izvajanja javne službe.